

ONOR ȘI PREȚUIRE BRAVILOR ROMÂNIEI (I)

Vine o vreme când schimbăm, nolens-volens, statutul de cadru activ cu cel de rezervist. Trece pe un alt palier al vieții, cu alte coordonate, cu alte preocupări, dar și cu alte proiecte. Proiecte legate de timpul liber, care acum e, desigur, mai îmbelșugat și, fără îndoială, la dispoziția fiecăruia. Cum ne organizăm acest timp astfel ca viața activă să meargă înainte? E o întrebare retorică, bineînțeles, pentru că realitatea este dovada peremptorie că cei mai mulți au făcut cu succes pasul de la activi la rezerviști activi. Fie că au îmbrățișat o carieră nouă ori s-au dedicat studiului, scrisului, casei de la țară sau unor hobby-uri – familia, cei ce ne urmează mereu în primul plan –, fără îndoială, timpul nu este irosit, nu trece fără folos. Dar în această schimbare de activități observăm că toți rămânem conectați la viața armatei. Dorim să fim la curent cu evenimentele/transformările din instituția noastră, să ne mai întâlnim cu ceilalți camarazi, să schimbăm o vorbă, să aflăm, de ce nu, noutățile de la sursa de finanțare etc. Avem la îndemână *Observatorul militar*, alte publicații, internetul, dar parcă ne lipsește un cadru organizat pentru ca problemele noastre specifice, care ne preocupă desigur, să-și găsească rezolvare.

Un astfel de cadru îl reprezintă Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și în

ANCMRR – o soluție pentru ridicarea standardului de viață

Colonel (r) Ion JIANU

Retragere (ANCMRR). Fiind o structură reprezentativă, cu aproximativ 23.000 de membri în toată țara, cu filiale în toate județele și sectoarele municipiului București (subfiliale în unele garnizoane) și cu o experiență acumulată în cele aproape două decenii de la reînființare, Asociația și-a consolidat, în ultimii ani, menirea pentru care există. Ea este persoană juridică (filialele, de asemenea) de drept privat, independentă, democratică, apolitică și nonprofit, care și-a dobândit statutul de utilitate publică prin Hotărârea de Guvern nr. 20/15.01.2004, permițându-i-se, astfel, să aibă acces la unele fonduri de la buget. Aceste atribuții îi conferă Asociației toate drepturile stipulate în legile sau în alte reglementări referitoare la structurile asociative.

Scopul Asociației este de a reprezenta și apăra interesele și drepturile cadrelor militare în rezervă și în retragere, ale familiilor acestora în relațiile cu autoritățile și instituțiile publice, realizând colaborarea cu structurile guvernamentale și administrative ale țării, inclusiv pe plan local, pentru îndeplinirea aspirațiilor și nevoilor în domeniile militar și de protecție socială. Pentru îndeplinirea scopului, în statutul său, ANCMRR și-a fixat o seamă de obiective, care, în acești ani, au dus la ridicarea standardului nostru de viață, la implicarea mai organică a corpului rezerviștilor și al celor în retragere în viața armatei noastre, dar și în viața socială a comunităților, la creșterea prestigiului acestui corp de cadre militare, al asociației și filialelor în ansamblu, conform devizei *Patrie – Onoare – Demnitate!* (va urma)

Comandor dr. Marian MOȘNEAGU,
șeful Serviciului Istoric al Armatei

După Războiul de
Independență din 1877-1878,
campania din 1913 și Primul
Război Mondial 1916-1918, prin
diferite legi s-a instituit titlul de
veteran de război, participanților
la aceste campanii și urmașilor
acestora, fiindu-le acordate
diferite drepturi și avantaje
reparatorii.

Cadrul legislativ național

Prin Legea specială din 20 decembrie 1877, prima reglementare a pensiilor de război, ofițerii de orice grad, subofițerii, caporalii și soldații aveau dreptul la pensie independent de durata serviciului lor, dacă au fost răniți incurabil în timpul războiului. Văduvele cu copii aveau dreptul la întreaga pensie, iar cele fără copii, la jumătate.

În absența văduvei sau a copiilor, pensia trecea asupra tatălui sau mamei, dacă aceștia erau lipsiți de mijloace materiale. Aceste pensii se plăteau din Fondul dotației oastei. Prin Decretul din 29 aprilie 1902, participanții la Războiul de Independență au fost declarați veterani, asigurându-li-se, pe lângă acest binemeritat și onorant statut, mijloace pentru un trai decent și înlesniri pe măsura curajului și a sacrificiilor probate pe câmpul de luptă.

Prin Legea din 13 ianuarie 1918, participanților la Primul Război Mondial, soldați și grade inferioare decorați cu Medalia *Virtutea Militară* de război clasa I li s-a acordat o pensie viageră de 25 lei lunar, indiferent de pensiile, ajutoarele sau recompensele prevăzute de Legea pensiilor.

Prin Legea din 2 septembrie 1920, participanților la Războiul din 1916-1918 s-au creat condiții speciale de pensionare pentru vechimea în muncă și invaliditate de război, care constau în reducerea vechimii în muncă pentru pensionare și cuantumuri de pensie mai mari. De asemenea, ajutoare excepționale pentru cei lipsiți de mijloace suficiente de trai, precum și un spor de 20% din pensie ofițerilor, gradelor inferioare și văduvelor participanților la Războiul din 1877.

Prin Decretul-lege nr. 1402 din 15 mai 1927, ofițerilor activi și în rezervă participanți la Primul Război Mondial și decorați cu Ordinul *Mihai Viteazul* li s-au acordat loturi de teren de 25 ha fără plată, loturi de casă de 500 mp, plătil în 20 de rate anuale, precum și gratuități de călătorii pe căile ferate, fluviale și maritime, la clasa I. De exemplu, în perioada 1916-1927, fuseseră decorați

cu ordine și medalii 14.549 combatanți, dintre care 270 cu Ordinul *Mihai Viteazul*, 2932 cu Ordinul *Steaua României*, 6273 cu Ordinul *Coroana României* și 1554 cu Medalia *Regina Maria*.

Ofițerilor și gradelor inferioare participanți la campania din 1913 și Primul Război Mondial, decorați cu Ordinul *Virtutea Aeronautică* de război și celor decorați cu Medalia *Virtutea Militară* de război, li s-au acordat gratuități de călătorii cu clasa a II-a și a III-a pe CFR și NFR, scutiri de taxe școlare și loturi pentru construcții de casă de 500 mp, fără plată, prin Legea promulgată cu Decretul nr. 1304 din 8 mai 1933.

Cu Decretul nr. 1056, din 6 mai 1936, se promulga legea prin care ofițerilor veterani din Războiul de Independență, precum și celor care au participat la campania din 1913, decorați cu *Virtutea militară de aur* de război, li s-au acordat suma de 200.000 lei în titluri de rentă, precum și drepturi de gratuități pe CFR, ca și celor decorați cu Ordinul *Mihai Viteazul*. Prin aceeași lege, soțiilor și văduvelor celor decorați li s-a acordat o reducere de 75% pe CFR, iar ofițerilor participanți la Războiul din 1916-1918, distinși cu Ordinele *Steaua României* și *Coroana României* cu spade și panglică de *Virtute Militară* – dreptul la șase călătorii gratuite pe CFR, dus-întors și șase călătorii cu reducere de 75% dus-întors. De asemenea, celor decorați cu Medalia *Bărbăție și credință* li s-a acordat dreptul la șase călătorii pe CFR dus-întors, cu reducere de 75%.

Prin Legea nr. 794 din 4 septembrie 1941, pentru Statutul invalizilor și accidentaților de război și urmașilor acestora, au fost reglementate drepturi speciale. Astfel, invalizii de război ofițeri, subofițeri

sau asimilații acestora și funcționari civili, clasați mari mutilați au primit o pensie lunară egală cu solda, respectiv salariul, inclusiv accesoriile gradelor sau funcției imediat următoare, majorate cu 50% și, în plus, o indemnizație specială pentru salariul și întreținerea unui însoțitor.

Celor clasați în procentaj de 100%, o pensie lunară egală cu solda, respectiv salariul, inclusiv accesoriile convenite gradului sau funcției imediat superioare celei avute în momentul clasării definitive.

Invalizii clasați în procent de 80, 60, 40 și 20%, beneficiau de o pensie lunară raportată la pensia celor clasați cu un procentaj de 100%. Accidentații de război au primit aceleași drepturi de pensie, însă numai pentru gradul sau funcția avută.

Militarii grade inferioare – invalizi sau accidentați de război – au primit o pensie de 1.250 lei lunar pentru cei domiciliați în mediul rural și 2.500 lei în mediul urban, cu o majorare de 50% pentru marii mutilați.

Văduvele cu copiii minorii ai celor căzuți în luptă, lipsite de mijloace de existență, pe lângă pensie au primit dreptul la o recompensă națională constând din pământ arabil, fixat la minimum 1 pogon de fiecare.

Orfanele de război care se căsătoreau înainte de 21 de ani, aveau dreptul de a primi cu anticipație pensia ce li se cuvenea până la împlinirea vârstei de 21 ani, fără a putea depăși cuantumul pensiei pe doi ani. Orfanele de ambii părinți primeau aceleași drepturi, însă până la 25 de ani.

Prin Legea nr. 619 din 7 septembrie 1942, ofițerilor combatanți în cea de-a doua conflagrație mondială, decorați cu Ordinul *Mihai Viteazul*, li s-au acordat loturi individuale de câte 25 ha teren și călătorii gratuite clasa I pe CFR.

Legea nr. 310 din 24 aprilie 1945 prevedea acordarea combatanților decorați cu Ordinul *Mihai Viteazul* în al Doilea Război Mondial a unui lot de 5 ha de pământ și loc de casă, rentă anuală echivalentă cu solda totală anuală a unui sublocotenent, călătorii gratuite pe CFR, NFR și SMR, scutiri de taxe școlare pentru copii, asistență medicală gratuită, respectiv o rentă anuală echivalentă cu indemnizația unui însoțitor pentru marii mutilați de război.

Prin Decretul-lege nr. 440 din 4 iunie 1945 s-a oficializat titlul de veteran și pentru luptătorii din războaiele din 1913 și 1916-1919, care aveau vârsta de 60 de ani și au fost mobilizați în armată la operațiuni sau răniți din cauza mijloacelor de luptă și serviciilor armatei din zona interioară. Aceștia aveau dreptul să poarte o insignă specială, scutirea de impozite de orice natură a pensiilor, șase călătorii gratuite pe CFR și NFR, concomitent cu menținerea tuturor drepturilor recunoscute prin alte legi foștilor luptători. Aceste drepturi nu se acordau celor care se aflau în activitate de serviciu, precum și celor care fuseseră condamnați pentru diverse infracțiuni. Această lege a fost abrogată prin Decretul nr. 131 din 31 iulie 1951.

